Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek

Vizualizacija podataka

Statistika NK Osijek

Projektni rad

Ivan Ivković

SADRŽAJ

1.	OPI	IS PROJEKTNOG ZADATKA	1
2.	KO	RIŠTENE TEHNOLOGIJE I OPIS PROGRAMSKOG RJEŠENJA	2
2	.1.	Korištene tehnologije	2
2	.2.	Programsko rješenje	2
LITERATURA23			23

1. OPIS PROJEKTNOG ZADATKA

Cilj je projektnog zadatka vizualizirati statističke podatke NK Osijek, koji su trenutačno dostupni samo u tabličnim prikazima. S obzirom na relativno veliku količinu podataka, usporedba istih je jako teška, praktički nemoguća bez većeg zamaranja, a vizualizacija omogućuje lakše donošenje određenih zaključaka. Naime, NK Osijek je od 1992. do 2020. godine, u razdoblju za koje su u ovom radu vizualizirani podatci, prošao put od nekoliko faza, počevši od Domovinskog rata, preko relativno stabilnih godina uz naizmjenične lagane uspone i padove, potom velikog pada, koji je zamalo doveo do prestanka postojanja kluba, pa sve do privatizacije, koja je dovela do velikog uspona. Uzevši u obzir sve te faze i događaje, svakako je zanimljivo usporediti neke podatke među sezonama, ali i prisjetiti se nedavno završene sezone 2019./20., koja je do zadnjeg kola imala potencijal biti najbolja u cijeloj klupskoj povijesti, no na kraju je ipak ostala tek prosječna. Svi podatci korišteni u projektnom zadatku dostupni su na stranici https://www.hrnogomet.com, odakle su, zbog nepostojanja gotovih datasetova, ručno unošeni u novostvorene CSV datoteke.

Cjelokupni projekt dostupan je na: https://github.com/iivkov/VP-projekt.

2. KORIŠTENE TEHNOLOGIJE I OPIS PROGRAMSKOG RJEŠENJA

2.1. Korištene tehnologije

Za vizualizaciju podataka korišten je JavaScript, točnije njegova biblioteka D3.js, koja se koristi za manipulaciju HTML elementima u svrhu izrade vizualizacija za web [1]. Za izradu web stranice, na kojoj su korištene stvorene vizualizacije, korišteni su HTML za izgradnju same stranice i CSS za stilizaciju. Projekt je razvijen u okruženju Visual Studio Code i testiran pomoću lokalnog web poslužitelja, točnije dodatka Web Server for Chrome.

2.2. Programsko rješenje

Za početak je napravljeno korisničko sučelje na kojem su vidljive vizualizacije podataka. Radi se o web mjestu, kojeg čini nekoliko stranica jednostavne semantičke strukture. Elementom <header> opisano je zaglavlje stranice u kojem se nalaze naziv mjesta i logotip. U navigacijskoj traci <nav> nalaze se poveznice prema svim stranicama web mjesta, a podnožje stranice predstavljeno je elementom <footer>, gdje se nalaze oznaka autorskog prava i godina. Elementom <main> predstavljen je glavni dio stranice u kojem se nalazi sadržaj, odnosno vizualizacije podataka. Slikom 2.1. dan je programski kod kojim je realizirana jedna od stranica web mjesta, a slikom 2.2. dobiven izgled iste stranice.

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="en">
<head>
   <meta charset="UTF-8">
   <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">
   <title>NKOStat - Početna</title>
   <link rel="stylesheet" href="styles/style.css">
</head>
<body>
   <header>
       <h1>NKOStat</h1>
   </header>
   <nav>
       <l
           <a href="index.html">Početna</a>
           <a href="pages/average_attendance.html">Posjećenost po sezonama</a>
           <a href="pages/cards.html">Kartoni po sezonama</a>
           <a href="pages/last_season.html">Sezona 2019./20.</a>
       </nav>
   <main>
       <article>
           <h2>Početna</h2>
           Pozdrav!
           Ovo je stranica s vizualiziranom statistikom NK Osijek.
       </article>
   </main>
   <footer>
       &copy 2020 ivan.ivkovic@etfos.hr
   </footer>
</body>
</html>
```

Sl. 2.1. Programski kod za izradu web stranice

Sl. 2.2. Izgled web stranice

Kao što je već spomenuto, vizualizirani podatci nalaze se unutar elementa <main>, i to tako da se unutar njega ugnježđuje element <div>, u kojem se izvodi JavaScript kod za vizualizaciju podataka. Svi JavaScript kodovi izdvojeni su u posebne skripte, odvojene od HTML dokumenata, i stoga je u zaglavlju HTML dokumenta potrebno "uključiti" odgovarajuću skriptu. Prvi grafički prikaz je usporedba prosječnog broja gledatelja na utakmicama u Gradskom vrtu počevši od sezone 1992., pa sve do sezone 2019./20. Za tu je usporedbu korišten stupčasti graf, tzv. *bar chart*, u kojem svaki stupac prikazuje jednu sezonu, točnije prosječan broj gledatelja u sezoni. Također, prelaskom mišem preko određenog stupca pojavljuje se prosječan broj gledatelja u sezoni koju vizualizira promatrani stupac. Na slici 2.3. nalazi se kod HTML dokumenta kojim se, među ostalim, uključuje skripta *average_attendance.js* i pojavljuje element <div> u kojem se nalazi graf. Skripta *average_attendance.js* dana je slikom 2.4., a rezultat izvršavanja skripte, odnosno izgled grafa kojim se vizualizira prosječan broj gledatelja po sezonama, prikazan je slikom 2.5.

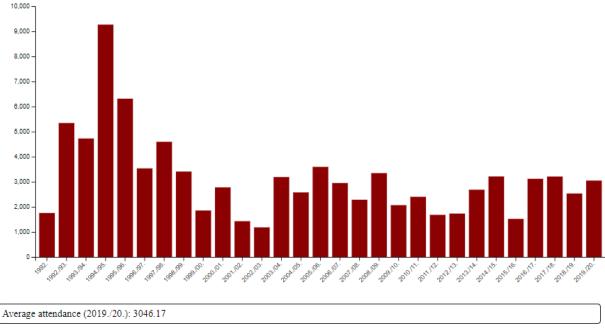
```
<!DOCTYPE html>
<html lang="en">
 <head>
   <meta charset="UTF-8">
   <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">
   <title>NKOStat - Prosječna posjećenost po sezonama</title>
   <link rel="stylesheet" href="../styles/style.css">
   <script src="http://d3js.org/d3.v4.js" charset="utf-8"></script>
   <script src="../scripts/average_attendance.js"></script>
 </head>
 <body>
   <header>
       <h1>NKOStat</h1>
   </header>
   <nav>
       <l
           <a href="../index.html">Početna</a>
           <a href="average_attendance.html">Posjećenost po sezonama</a>
           <a href="cards.html">Kartoni po sezonama</a>
           <a href="last_season.html">Sezona 2019./20.</a>
       </nav>
   <main>
       <article>
           <h2>Prosječna posjećenost po sezonama</h2>
           Vizualizacija prosječne posjećenosti Gradskog vrta na utakmicama Prve HNL
od sezone 1992. do sezone 2019./20.
       </article>
       <div id="average_attendance_chart"></div>
   </main>
   <footer>
       %copy 2020 ivan.ivkovic@etfos.hr
   </footer>
</body>
</html>
```

Sl. 2.3. Stranica average_attendance.html

```
document.addEventListener('DOMContentLoaded', function(e) {
  // Dimensions and margins of the graph
 var margin = {
     top: 30,
     right: 30,
     bottom: 70,
     left: 60
    },
   width = 1000 - margin.left - margin.right,
   height = 500 - margin.top - margin.bottom;
  // Appending the svg object to the div called "average_attendance_chart"
 var svg = d3.select("#average_attendance_chart")
    .append("svg")
    .attr("width", width + margin.left + margin.right)
    .attr("height", height + margin.top + margin.bottom)
    .append("g")
    .attr("transform",
      "translate(" + margin.left + "," + margin.top + ")");
 // Fetching and parsing the data
 d3.csv("../../data/average_attendance.csv", function(data) {
   // X axis
   var x = d3.scaleBand()
      .range([0, width])
      .domain(data.map(function(d) {
       return d.season;
     }))
      .padding(0.2);
    svg.append("g")
      .attr("transform", "translate(0," + height + ")")
      .call(d3.axisBottom(x))
      .selectAll("text")
      .attr("transform", "translate(-10,0)rotate(-45)")
      .style("text-anchor", "end");
   // Y axis
   var y = d3.scaleLinear()
      .domain([0, 10000])
      .range([height, 0]);
   svg.append("g")
      .call(d3.axisLeft(y));
```

```
// Tooltip
    var tooltip = d3.select("#average_attendance_chart")
      .append("div")
      .style("opacity", 0)
      .attr("class", "tooltip")
      .style("background-color", "white")
      .style("border", "solid")
      .style("border-width", "2px")
      .style("border-radius", "5px")
      .style("padding", "5px")
    // Functions for changing the tooltip when user goes over it
    var mouseover = function(d) {
        .html("Average attendance (" + d.season + "): " + d.average_attendance)
        .transition()
        .style("opacity", 1)
    }
    var mousemove = function(d) {
      tooltip
        .style("left", (d3.mouse(this)[0] + 70) + "px")
        .style("top", (d3.mouse(this)[1]) + "px")
    var mouseleave = function(d) {
      tooltip
        .transition()
        .duration(500)
        .style("opacity", 0)
    }
    // Bars
    svg.selectAll()
      .data(data)
      .enter()
      .append("rect")
      .attr("x", function(d) { return x(d.season); })
      .attr("y", function(d) { return y(d.average_attendance); })
      .attr("width", x.bandwidth())
      .attr("height", function(d) { return height - y(d.average_attendance); })
      .attr("fill", "#8B0000")
      .on("mouseover", mouseover)
      .on("mousemove", mousemove)
      .on("mouseleave", mouseleave)
 })
});
```

Sl. 2.4. *Skripta average_attendance.js*

Sl. 2.5. Grafički prikaz prosječnog broja gledatelja po sezonama

Grafički prikaz dobivenih kartona po sezonama realiziran je na sličan način kao i prethodni, grafički prikaz prosječnog broja gledatelja po sezonama, s tim što se u ovom prikazu, umjesto običnog stupčastog grafa, koristi grupirani stupčasti graf, tzv. grouped bar chart, koji omogućuje istovremenu usporedbu broja dobivenih i žutih i crvenih kartona. Prelaskom mišem preko određenog stupca pojavljuje se broj kartona u sezoni koju vizualizira promatrani stupac. Skripta cards.js dana je slikom 2.6., a rezultat izvršavanja skripte, odnosno izgled grafa kojim se vizualizira broj žutih i crvenih kartona po sezonama, prikazan je slikom 2.7.

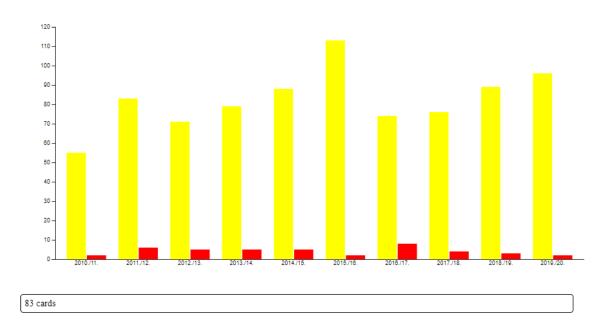
```
document.addEventListener('DOMContentLoaded', function(e) {
    // Dimensions and margins of the graph
    var margin = { top: 30, right: 30, bottom: 70, left: 60 },
        width = 1000 - margin.left - margin.right,
        height = 500 - margin.top - margin.bottom;

// Appending the svg object to the div called "cards_chart"
    var svg = d3.select("#cards_chart")
        .append("svg")
        .attr("width", width + margin.left + margin.right)
        .attr("height", height + margin.top + margin.bottom)
        .append("g")
        .attr("transform", "translate(" + margin.left + "," + margin.top + ")");
```

```
// Fetching and parsing the data
  d3.csv("../../data/cards.csv", function(data) {
   // Lists of subgroups and seasons
   var subgroups = data.columns.slice(1)
   var seasons = d3.map(data, function(d) {
      return (d.season)
   }).keys()
   // X axis
   var x = d3.scaleBand()
      .domain(seasons)
      .range([0, width])
      .padding([0.2])
    svg.append("g")
      .attr("transform", "translate(0," + height + ")")
      .call(d3.axisBottom(x).tickSize(0));
   // Y axis
   var y = d3.scaleLinear()
      .domain([0, 120])
      .range([height, 0]);
    svg.append("g")
      .call(d3.axisLeft(y));
   // Position of subgroup
   var xSubgroup = d3.scaleBand()
      .domain(subgroups)
      .range([0, x.bandwidth()])
      .padding([0.05])
    // Color scale
    var color = d3.scaleOrdinal()
      .domain(subgroups)
      .range(['yellow', 'red'])
    // Tooltip
    var tooltip = d3.select("#cards_chart")
    .append("div")
    .style("opacity", 0)
    .attr("class", "tooltip")
    .style("background-color", "white")
    .style("border", "solid")
    .style("border-width", "2px")
    .style("border-radius", "5px")
    .style("padding", "5px")
```

```
// Functions for changing the tooltip when user goes over it
   var mouseover = function(d) {
      tooltip
      .html(d.value + " cards")
      .transition()
      .style("opacity", 1)
    }
   var mousemove = function(d) {
      tooltip
      .style("left", (d3.mouse(this)[0] + 70) + "px")
      .style("top", (d3.mouse(this)[1]) + "px")
    var mouseleave = function(d) {
      tooltip
      .transition()
      .duration(1000)
      .style("opacity", 0)
   }
    // Bars
    svg.append("g")
      .selectAll("g")
      .data(data)
      .enter()
      .append("g")
      .attr("transform", function(d) { return "translate(" + x(d.season) + ",0)"; })
      .selectAll("rect")
      .data(function(d) {
        return subgroups.map(function(key) {
          return { key: key, value: d[key] };
        });
      })
      .enter()
      .append("rect")
      .attr("x", function(d) { return xSubgroup(d.key); })
      .attr("y", function(d) { return y(d.value); })
      .attr("width", xSubgroup.bandwidth())
      .attr("height", function(d) { return height - y(d.value); })
      .attr("fill", function(d) { return color(d.key); })
      .on("mouseover", mouseover)
      .on("mousemove", mousemove)
      .on("mouseleave", mouseleave)
 })
});
```

Sl. 2.6. Skripta cards.js

Sl. 2.7. Grafički prikaz broja žutih i crvenih kartona po sezonama

Za razliku od stranica *average_attendance.html* i *cards.html*, koje su sadržavale po jedan graf, stranica *last_season.html* sadrži četiri grafička prikaza, koji vizualiziraju neke podatke iz sezone 2019./20. Prvi u nizu je tortni graf, tzv. *pie chart*, koji vizualizira omjer pobjeda, neriješenih ishoda i poraza u promatranoj sezoni. Pritom su pobjede predstavljene zelenom bojom, neriješeni ishodi žutom bojom, a porazi crvenom bojom. Nad svakim od isječaka grafa nalazi se količina ishoda kojeg predstavlja određeni isječak grafa. Skripta *record.js* dana je slikom 2.8., a rezultat izvršavanja skripte, odnosno izgled grafa kojim se vizualizira omjer pobjeda, neriješenih ishoda i poraza u sezoni 2019./20., prikazan je slikom 2.9.

```
document.addEventListener('DOMContentLoaded', function(e) {
    // Dimensions and margins of the graph
    var width = 500
    height = 500
    margin = 50

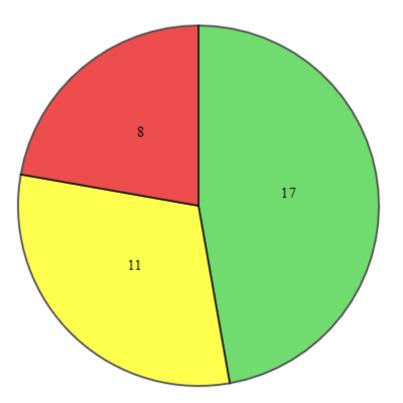
    // Radius of the pieplot
    var radius = Math.min(width, height) / 2 - margin

    // Appending the svg object to the div called "record_chart"
    var svg = d3.select("#record_chart")
        .append("svg")
        .attr("width", width)
        .attr("height", height)
        .append("g")
        .attr("transform", "translate(" + width / 2 + "," + height / 2 + ")");
```

```
// Data: number of wins, draws and defeats
 var data = {
    "wins": 17,
   "draws": 11,
    "defeats": 8
  }
 // Color scale
 var color = d3.scaleOrdinal()
    .domain(data)
    .range(['#32CD32', '#FFFF00', '#E50000']);
 // Position of groups on the pie
 var pie = d3.pie()
    .value(function(d) {
      return d.value;
   })
 var data_ready = pie(d3.entries(data))
  // Building arcs
 var arcGenerator = d3.arc()
    .innerRadius(0)
    .outerRadius(radius)
 // Building the pie chart
    .selectAll("slices")
   .data(data_ready)
   .enter()
   .append("path")
   .attr("d", arcGenerator)
   .attr("fill", function(d) {
     return (color(d.data.key))
   })
    .attr("stroke", "black")
    .style("stroke-width", "2px")
    .style("opacity", 0.7)
```

```
// Annotation with usage of the centroid method to get the best coordinates
svg
    .selectAll("slices")
    .data(data_ready)
    .enter()
    .append("text")
    .text(function(d) {
        return d.data.value
    })
    .attr("transform", function(d) {
        return "translate(" + arcGenerator.centroid(d) + ")";
    })
    .style("text-anchor", "middle")
    .style("font-size", 17)
});
```

Sl. 2.8. Skripta record.js

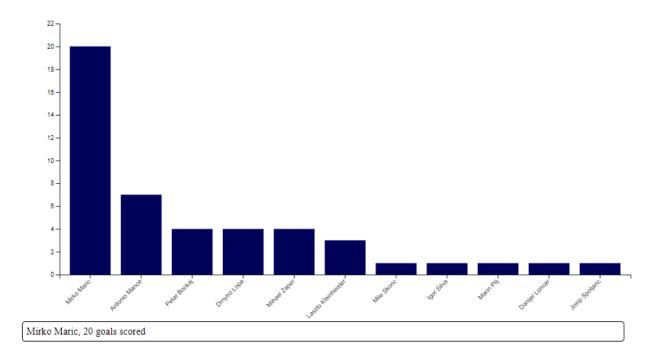
Sl. 2.9. Grafički prikaz omjera pobjeda, neriješenih ishoda i poraza u sezoni 2019./20.

Podatci o strijelcima u sezoni 2019./20. vizualizirani su uporabom stupčastog grafa, pri čemu svaki stupac predstavlja jednog igrača koji je u HNL-u postigao barem jedan pogodak. Prelaskom mišem preko stupca određenog strijelca pojavljuje se točan broj golova koje je taj strijelac postignuo. Skripta *goalscorers.js* dana je slikom 2.10., a rezultat izvršavanja skripte, odnosno izgled grafa kojim se vizualizira broj postignutih golova po strijelcima u sezoni 2019./20., prikazan je slikom 2.11.

```
document.addEventListener('DOMContentLoaded', function(e) {
  // Dimensions and margins of the graph
 var margin = { top: 30, right: 30, bottom: 70, left: 60 },
   width = 1000 - margin.left - margin.right,
   height = 500 - margin.top - margin.bottom;
 // Appending the svg object to the div called "goalscorers_chart"
 var svg = d3.select("#goalscorers_chart")
    .append("svg")
    .attr("width", width + margin.left + margin.right)
    .attr("height", height + margin.top + margin.bottom)
    .append("g")
    .attr("transform",
      "translate(" + margin.left + "," + margin.top + ")");
 // Fetching and parsing the data
 d3.csv("../../data/goalscorers.csv", function(data) {
   // X axis
   var x = d3.scaleBand()
      .range([0, width])
      .domain(data.map(function(d) { return d.player; }))
      .padding(0.2);
    svg.append("g")
      .attr("transform", "translate(0," + height + ")")
      .call(d3.axisBottom(x))
      .selectAll("text")
      .attr("transform", "translate(-10,0)rotate(-45)")
      .style("text-anchor", "end");
   // Y axis
   var y = d3.scaleLinear()
      .domain([0, 22])
      .range([height, 0]);
    svg.append("g")
      .call(d3.axisLeft(y));
```

```
// Tooltip
    var tooltip = d3.select("#goalscorers_chart")
      .append("div")
      .style("opacity", 0)
      .attr("class", "tooltip")
      .style("background-color", "white")
      .style("border", "solid")
      .style("border-width", "2px")
      .style("border-radius", "5px")
      .style("padding", "5px")
    // Functions for changing the tooltip when user goes over it
    var mouseover = function(d) {
      tooltip
        .html(d.player + ", " + d.goals + " goals scored")
        .transition()
        .style("opacity", 1)
    }
    var mousemove = function(d) {
      tooltip
        .style("left", (d3.mouse(this)[0] + 70) + "px")
        .style("top", (d3.mouse(this)[1]) + "px")
    var mouseleave = function(d) {
      tooltip
        .transition()
        .duration(500)
        .style("opacity", 0)
    }
    // Bars
    svg.selectAll("bar")
      .data(data)
      .enter()
      .append("rect")
      .attr("x", function(d) { return x(d.player) })
      .attr("y", function(d) { return y(d.goals); })
      .attr("width", x.bandwidth())
      .attr("height", function(d) { return height - y(d.goals); })
      .attr("fill", "#000058")
      .on("mouseover", mouseover)
      .on("mousemove", mousemove)
      .on("mouseleave", mouseleave)
 })
});
```

Sl. 2.10. *Skripta goalscorers.js*

Sl. 2.11. Grafički prikaz postignutih golova po strijelcima u sezoni 2019./20.

Treća u nizu vizualizacija za sezonu 2019./20. grafički je prikaz igrača po broju nastupa u promatranoj sezoni. Igrač koji nastupa na utakmici istu može odigrati ili kao dio početne postave ili kao izmjena, a zbroj ta dva elementa čini ukupan broj nastupa. Za potrebu vizualizacije ove činjenice koristi se složeni stupčasti graf, tzv. *stacked bar chart*, kod kojeg je svaki igrač predstavljen jednim stupcem sastavljenim od dva dijela, pri čemu tamniji dio označava nastupe od početka utakmice, a svjetliji dio nastupe ulaskom u igru nakon izmjene. Skripta *appearances.js* dana je slikom 2.12., a rezultat izvršavanja skripte, odnosno izgled grafa kojim se vizualizira broj nastupa po igračima u sezoni 2019./20., prikazan je slikom 2.13.

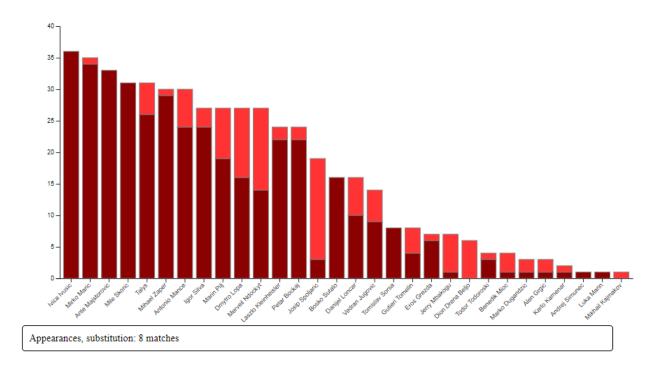
```
document.addEventListener('DOMContentLoaded', function(e) {
    // Dimensions and margins of the graph
    var margin = { top: 30, right: 30, bottom: 70, left: 60 },
        width = 1000 - margin.left - margin.right,
        height = 500 - margin.top - margin.bottom;

// Appending the svg object to the div called "appearances_chart"
    var svg = d3.select("#appearances_chart")
        .append("svg")
        .attr("width", width + margin.left + margin.right)
        .attr("height", height + margin.top + margin.bottom)
        .append("g")
        .attr("transform",
        "translate(" + margin.left + "," + margin.top + ")");
```

```
// Fetching and parsing the data
d3.csv("../../data/appearances.csv", function(data) {
 // Lists of subgroups and players
 var subgroups = data.columns.slice(1)
 var players = d3.map(data, function(d) {
   return (d.player)
 }).keys()
 // X axis
 var x = d3.scaleBand()
    .domain(players)
    .range([0, width])
    .padding([0.2])
 svg.append("g")
    .attr("transform", "translate(0," + height + ")")
    .call(d3.axisBottom(x).tickSizeOuter(∅))
    .selectAll("text")
    .attr("transform", "translate(-10,0)rotate(-45)")
    .style("text-anchor", "end");
 // Y axis
 var y = d3.scaleLinear()
    .domain([0, 40])
    .range([height, 0]);
  svg.append("g")
    .call(d3.axisLeft(y));
 // Color scale
 var color = d3.scaleOrdinal()
    .domain(subgroups)
    .range(['#8B0000', '#FF3333'])
 // Stacking the data per subgroups
 var stackedData = d3.stack()
    .keys(subgroups)
    (data)
 // Tooltip
 var tooltip = d3.select("#appearances_chart")
    .append("div")
    .style("opacity", 0)
    .attr("class", "tooltip")
    .style("background-color", "white")
    .style("border", "solid")
    .style("border-width", "1px")
    .style("border-radius", "5px")
    .style("padding", "10px")
```

```
// Functions for changing the tooltip when user goes over it
    var mouseover = function(d) {
      var subgroupName = d3.select(this.parentNode).datum().key;
      var subgroupValue = d.data[subgroupName];
      tooltip
        .html("Appearances, " + subgroupName + ": " + subgroupValue + " matches")
        .transition()
        .style("opacity", 1)
    }
    var mousemove = function(d) {
      tooltip
        .style("left", (d3.mouse(this)[0] + 90) + "px")
        .style("top", (d3.mouse(this)[1]) + "px")
    var mouseleave = function(d) {
      tooltip
        .transition()
        .duration(500)
        .style("opacity", 0)
    }
   // Bars
    svg.append("g")
      .selectAll("g")
      .data(stackedData)
      .enter().append("g")
      .attr("fill", function(d) { return color(d.key); })
      .selectAll("rect")
      .data(function(d) { return d; })
      .enter().append("rect")
      .attr("x", function(d) { return x(d.data.player); })
      .attr("y", function(d) { return y(d[1]); })
      .attr("height", function(d) { return y(d[0]) - y(d[1]); })
      .attr("width", x.bandwidth())
      .attr("stroke", "grey")
      .on("mouseover", mouseover)
      .on("mousemove", mousemove)
      .on("mouseleave", mouseleave)
 })
});
```

Sl. 2.12. Skripta appearances.js

Sl. 2.13. Grafički prikaz nastupa po igračima u sezoni 2019./20.

Četvrta vizualizacija za sezonu 2019./20. također grafički prikazuje igrače po broju nastupa u sezoni, no na nešto drugačiji način u odnosu na prethodni graf. Ovaj put su nastupi od početka utakmice razdvojeni od nastupa ulaskom u igru nakon izmjene, a željenom prikazu pristupa se pomoću dva gumba. Klikom na gumb "Starting players" igrači se sortiraju po broju nastupa kao dio početne postave, a klikom na gumb "Substitution players" grafikon se mijenja tako što se igrači sada sortiraju po broju nastupa koje su imali ulaskom u igru nakon izmjene. Skripta appearances_2.js dana je slikom 2.14., a rezultat izvršavanja skripte, odnosno izgled grafa kojim se na ovaj način vizualizira broj nastupa po igračima u sezoni 2019./20., prikazan je slikom 2.15.

```
document.addEventListener('DOMContentLoaded', function(e) {
    // Dimensions and margins of the graph
    var margin = { top: 30, right: 30, bottom: 70, left: 60 },
        width = 1000 - margin.left - margin.right,
        height = 500 - margin.top - margin.bottom;

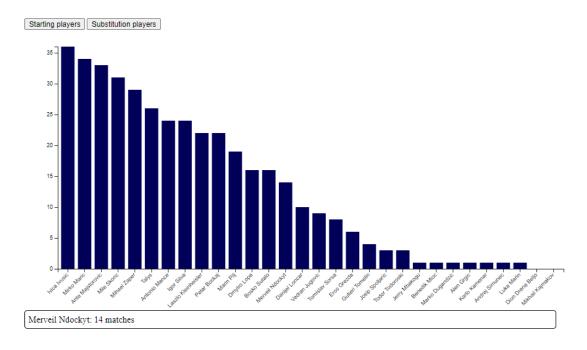
// Appending the svg object to the div called "appearances_2_chart"
    var svg = d3.select("#appearances_2_chart")
        .append("svg")
        .attr("width", width + margin.left + margin.right)
        .attr("height", height + margin.top + margin.bottom)
        .append("g")
        .attr("transform",
        "translate(" + margin.left + "," + margin.top + ")");
```

```
// X axis initialization
var x = d3.scaleBand()
  .range([ 0, width ])
  .padding(0.2);
var xAxis = svg.append("g")
  .attr("transform", "translate(0," + height + ")")
// Y axis initialization
var y = d3.scaleLinear()
  .range([ height, 0]);
var yAxis = svg.append("g")
  .attr("class", "Yaxis")
// A function for updating view dependently on given variable
function update_view(appearance) {
    // Fetching and parsing the data
    d3.csv("../../data/appearances.csv", function(data) {
      // Sorting the data
      data.sort(function(b, a) {
          if (appearance == 'starting')
            return a.starting - b.starting;
          else if (appearance == 'substitution')
            return a.substitution - b.substitution;
          }
      });
      // X axis
      x.domain(data.map(function(d) { return d.player; }))
      xAxis.transition()
          .duration(1000)
          .call(d3.axisBottom(x))
          .selectAll("text")
          .attr("transform", "translate(-10,0)rotate(-45)")
          .style("text-anchor", "end");
      // Y axis
      y.domain([0, d3.max(data, function(d) { return +d[appearance] }) ]);
      yAxis.transition()
          .duration(1000)
          .call(d3.axisLeft(y));
      // Variable update - mapping the data to existing bars
      var update = svg.selectAll("rect")
          .data(data)
```

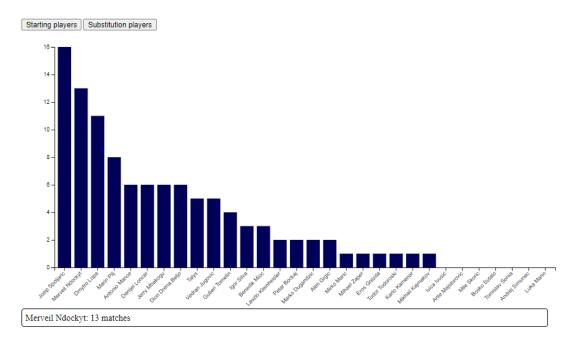
```
// Tooltip
    var tooltip = d3.select("#appearances_2_chart")
    .append("div")
    .style("opacity", 0)
    .attr("class", "tooltip")
    .style("background-color", "white")
    .style("border", "solid")
    .style("border-width", "2px")
    .style("border-radius", "5px")
    .style("padding", "5px")
    // Functions for changing the tooltip when user goes over it
    var mouseover = function(d) {
    tooltip
        .html(d.player + ": " + d[appearance] + " matches")
        .transition()
        .style("opacity", 1)
    }
    var mousemove = function(d) {
        .style("left", (d3.mouse(this)[0] + 70) + "px")
        .style("top", (d3.mouse(this)[1]) + "px")
    var mouseleave = function(d) {
    tooltip
        .transition()
        .duration(500)
        .style("opacity", 0)
    }
    // Updating the bars
    update
    .enter()
    .append("rect")
    .merge(update)
    .on("mouseover", mouseover)
    .on("mousemove", mousemove)
    .on("mouseleave", mouseleave)
    .transition()
    .duration(1000)
    .attr("x", function(d) { return x(d.player); })
    .attr("y", function(d) { return y(d[appearance]); })
    .attr("width", x.bandwidth())
    .attr("height", function(d) { return height - y(d[appearance]); })
    .attr("fill", "#000058");
   })
}
```

```
// View initialization
  update_view('starting')
});
```

Sl. 2.14. *Skripta appearances_2.js*

Sl. 2.15. (a) Grafički prikaz nastupa po igračima u sezoni 2019./20. – Starting players

Sl. 2.15. (b) Grafički prikaz nastupa po igračima u sezoni 2019./20. – Substitution players

LITERATURA

- [1] D3.js, *Data-Driven Documents*, https://d3js.org/, pristupljeno 9. kolovoza 2020.
- [2] D3.js Graph Gallery, *An introduction to d3.js in 10 basic examples*, https://www.d3-graph-gallery.com/intro_d3js.html, pristupljeno 9. kolovoza 2020.
- [3] freeCodeCamp, *Learn D3.js in 5 minutes*,

 https://www.freecodecamp.org/news/learn-d3-js-in-5-minutes-c5ec29fb0725/,

 pristupljeno 9. kolovoza 2020.
- [4] D3.js Graph Gallery, *Pie chart with annotation*, https://www.d3-graph-gallery.com/graph/pie_annotation.html, pristupljeno 9. kolovoza 2020.
- [5] D3.js Graph Gallery, *Stacked barplot with tooltip*,

 https://www.d3-graph-gallery.com/graph/barplot_stacked_hover.html,

 pristupljeno 9. kolovoza 2020.